

CCE–B2

CERTIFIKOVANÁ ZKOUŠKA Z ČEŠTINY PRO CIZINCE

ÚROVEŇ B2

INFORMACE O NOVÉ PODOBĚ ZKOUŠKY

PLATÍ OD 1.1.2018

Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy
Vratislavova 10/29, 128 00 Praha 2, Česká republika.
Veškerá práva vyhrazena © 2017

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

www.ujop.cuni.cz/cce

Obsah

1 Úvodní informace	2
2 Obecné informace o zkoušce CCE–B2	3
2.1 Komu je zkouška určena?	3
2.2 K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–B2?	3
3 Struktura a obsah zkoušky CCE–B2	5
3.1 Struktura zkoušky	5
3.2 Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–B2	5
3.3 Obsah zkoušky a ověřované dovednosti	6
3.3.1 Část 1: Čtení s porozuměním	6
3.3.2 Část 2: Poslech s porozuměním	7
3.3.3 Část 3: Gramaticko-lexikální test	7
3.3.4 Část 4: Psaní	8
3.3.5 Část 5: Mluvení	8
3.4 Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí	10
4 Sestavování srovnatelných variant testu	11
4.1 Před zkouškou	11
4.1.1 Vývoj úloh	11
4.1.2 Sestavování variant testu	12
4.1.3 Ostré testování	13
4.2 Po zkoušce	13
4.2.1 Osvědčení (Certifikát)	14

1 Úvodní informace

Tato publikace představuje novou podobu Certifikované zkoušky z češtiny pro cizince na úrovni B2 (dále CCE–B2), která je platná od 1. 1. 2018. Změny se týkají v tuto chvíli pouze receptivních dovedností, tedy subtestů Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Gramaticko-lexikálního testu. Subtesty Psaní a Mluvení jsou prozatím ponechány v nezměněné podobě.

Účelem tohoto dokumentu je popsat strukturu a obsah zkoušky, způsob zadávání zkoušky, zpracování výsledků a také to, jak jsou výsledky interpretovány a sdělovány.

Text obsahuje hypertextové odkazy na modelovou variantu nově připravené zkoušky a na další důležité dokumenty, které mohou napomoci tomu, aby si čtenář vytvořil ucelenou představu o zkoušce.

2 Obecné informace o zkoušce CCE–B2

CCE–B2 je mezinárodní zkouška prokazující úroveň dosažených znalostí a dovedností v českém jazyce. Zkouška CCE–B2 je připravována tak, aby komunikační situace, ověřované cíle a obtížnost položek odpovídaly úrovni B2 podle *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*¹ (dále SERRJ).

Zkoušky CCE na všech úrovních, tedy i CCE–B2, splňují [17 minimálních standardů kvality](#) mezinárodní organizace [ALTE](#) (The Association of Language Testers in Europe) a obdržely [značku kvality Q](#) (tzv. Q Mark) udělovanou zkouškám, které úspěšně prošly externím auditem.

2.1 Komu je zkouška určena?

Zkouška CCE–B2 ověřuje jazykovou úroveň B2 podle SERRJ, tzn. že nezahrnuje žádný specifický obsah – není tedy vázána na žádný konkrétní kurz nebo učební materiál. Ke zkoušce CCE–B2 se může přihlásit kdokoliv starší 16 let, jehož mateřským jazykem **NENÍ** čeština.

Úspěšný kandidát se může prokázat certifikátem s výsledky celé zkoušky i jednotlivých částí (subtestů).

2.2 K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–B2?

Úspěšné vykonání zkoušky CCE–B2 usnadňuje přístup ke vzdělávání na vysokých školách v České republice, neboť zkoušku na úrovni B2 požaduje a uznává řada fakult ([viz seznam zde](#)) pro přijetí do studijních programů vyučovaných v českém jazyce.

Také zaměstnavatelé si při zaměstnávání osob, které nejsou občany České republiky, často stanovují požadavek na certifikát prokazující ovládnutí jazyka na některé z úrovní SERRJ. Úroveň B2 je např. uznávána u řadových zaměstnanců ve státní službě.

V neposlední řadě je zkouška CCE–B2 uznávána jako rovnocenná jazykové části Zkoušky z jazyka a reálií pro udělování státního občanství České republiky.

Uživatel jazyka na úrovni B2 je samostatným uživatelem jazyka, který si dokáže poradit i v ne zcela běžných situacích, je schopen poměrně přirozeně komunikovat a diskutovat s rodilými mluvčími, argumentovat i vyhodnocovat argumenty druhých, porozumět poměrně složitým textům a napsat je, dokáže v nich porozumět hlavním myšlenkám a názorům nebo je vyjádřit, a je schopen se zorientovat i v abstraktních tématech a v tématech, která souvisí s jeho oborem (studia či profese). (SERRJ, s. 35–36)

Kandidáta, který úspěšně vykonal zkoušku CCE–B2, lze charakterizovat jako **samostatného uživatele** českého jazyka, který zvládne snadno všechno to, co umí uživatel jazyka na úrovni B1, a navíc prokáže tyto dovednosti a znalosti:

Při čtení rozumí textům (např. článkům a zprávám nebo současné próze) o aktuálních problémech, rozumí v nich hlavním myšlenkám, konkrétním postojům a stanoviskům autorů (adaptováno dle SERRJ, s. 27–29).

¹ *Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme.* Olomouc 2002.

Při poslechu rozumí delším a složitým promluvám, přednáškám, diskusím a výměnám názorů, pokud je mu dostatečně známé téma. Rozumí většině TV programů souvisejících s aktuálními tématy a filmům ve spisovném jazyce (adaptováno dle SERRJ, s. 27–29).

Při psaní dokáže napsat srozumitelné podrobné texty, souvisí-li téma s jeho oborem, nebo je-li všeobecné. V pojednáních, zamyšleních, zprávách dokáže předávat informace, zhodnotit je, vyjadřovat a hodnotit názory, zdůraznit osobní důležitost událostí (adaptováno dle SERRJ, s. 27–29).

V ústní interakci s okolím i při samostatném projevu se dokáže vcelku plynule a spontánně účastnit rozhovoru s rodilými mluvčími, zahájit jej, udržovat a ukončit, zapojit se do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory, vyjadřovat se srozumitelně a podrobně k široké škále témat všeobecných nebo souvisejících s jeho oborem (adaptováno dle SERRJ, s. 27–29).

Rozsah jazykových prostředků mu umožňuje vyprodukovat texty a v nich vyjádřit myšlenky a názory na většinu obecných témat, a to i pomocí složitějších větných struktur. Není zřejmé větší hledání slov. Jazykové prostředky používá vcelku správně, nedopouští se chyb, které by mohly způsobit nedorozumění, a je schopen sám sebe opravit.

Rozsah a správnost použití jazykových prostředků, včetně prostředků textové návaznosti, je schopen uplatnit i v gramaticko-lexikálním subtestu.

3 Struktura a obsah zkoušky CCE–B2

Zkouška CCE–B2 se skládá z **5 částí** neboli **subtestů**: Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Gramaticko-lexikální test, Psaní a Mluvení. Celou modelovou variantu zkoušky si můžete prohlédnout nebo stáhnout [zde](#).

Subtesty ověřující úroveň receptivních dovedností ve čtení a v poslechu a gramaticko-lexikální subtest byly v průběhu let 2016–2017 významně revidovány a do modelové varianty byly zařazeny zcela nové modelové úlohy ilustrující tuto změnu.

Následující popis a modelová varianta zkoušky CCE–B2 poskytují informace o tom,

- jak zkouška vypadá, jak je dlouhá a jaké má části (oddíl 3.1),
- jaké jsou nejdůležitější změny oproti původní podobě zkoušky (oddíl 3.2),
- jaký obsah lze očekávat a jaké dovednosti je nutné prokázat v jednotlivých subtestech, resp. úlohách (oddíl 3.3),
- jak postupovat při řešení úloh, jakým způsobem a kam řešení/odpovědi zapisovat (oddíl 3.4),
- jak se sestavují srovnatelné varianty a jak se zkouška vyhodnocuje (oddíl 4),
- jak vypadá a jaké informace obsahuje certifikát (oddíl 4.2).

3.1 Struktura zkoušky

CCE–B2	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		POSLECH S POROZUMĚNÍM		GRAMATICKO- LEXIKÁLNÍ TEST		PSANÍ		MLUVENÍ
Počet úloh	4	Přestávka minimálně 10 minut.	4	Přestávka minimálně 10 minut.	5	Přestávka minimálně 10 minut.	2	Přestávka minimálně 20 minut. Pořadí kandidátů se losuje.	3
Počet úkolů	20		20		20		-		-
Délka zkoušky	50 minut		40–45 minut		30 minut		80 minut		18–21 minut (dva kandidáti)
Max. počet bodů	20		20		20		20		20
Hraniční skóre (60 %)	12		12		12		12		12

Pro úspěšné složení zkoušky je třeba dosáhnout hraničního skóre **12 bodů** (tj. 60 %) v **každé části** zkoušky.

3.2 Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–B2

Změny ve zkoušce jsou důsledkem revize a porovnání dovedností ověřovaných v původních subtestech (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Gramaticko-lexikální test) s tím, jak tyto dovednosti definuje externí standard (SERRJ) a jaké jsou potřeby kandidátů, kteří si volí zkoušku CCE–B2. Takto vznikla nová podoba konstruktu zkoušky, tedy zjednodušeně toho, co je zkouškou ověřováno a k čemu se vztahuje interpretace výsledků. Z této nové definice konstruktu vzešla nová podoba zmíněných subtestů (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Gramaticko-lexikální test).

Čas na vypracování subtestu Čtení s porozuměním se navýšil ze 40 na 50 minut, u Poslechu s porozuměním došlo k navýšení z 30–35 minut na 40–45 minut.

Charakteristika textů pro čtení i poslech se změnila, a to zejména proto, aby mohly být odpovídajícím způsobem ověřovány dovednosti definované v konstruktu. Významně se prodloužila

délka všech textů a byl navýšen podíl textů informačně bohatých, textů obsahujících argumentaci a výměnu názorů, jež vyžadují důslednější uplatňování strategií čtení i poslechu. S tím souvisí změna v rozložení úkolů u jednotlivých úloh tak, aby počet úkolů odpovídal rozsahu textu a dovednosti, která má být v úloze ověřována. Změna v délce a typech textů byla pretestována a je podložena i informacemi o potřebách kandidátů volících si zkoušku CCE–B2.

Ve Čtení s porozuměním byla úloha uspořádací nahrazena úlohou přiřazovací, kde se ověřuje stejná dovednost (dovednost sledovat myšlenkovou i obsahovou linii a návaznost textu) – do textu se doplňují vyňaté úseky z nabídky; nabídka obsahuje dva úseky navíc, které do textu nepatří.

V Poslechu s porozuměním byly všechny úkoly s výběrem odpovědi ze 4 alternativ nahrazeny úkoly s výběrem odpovědi ze 3 alternativ, neboť se dlouhodobě ukazovala nefunkčnost čtvrté alternativy.

U obou těchto subtestů můžeme ověřované dovednosti zařadit do dvou základních skupin, a to dovednost práce s informacemi a podrobnostmi v textu a dovednost vnímat text globálně a tedy porozumět myšlenkám, názorům, argumentaci v textech. Pro úroveň B2 vnímáme jako klíčovou dovednost práci s textem jako celkem, tedy globální porozumění; v subtestu Čtení s porozuměním je zastoupena 70 % úkolů, v subtestu Poslech s porozuměním je zastoupena 60–70 % úkolů.

Gramaticko-lexikální test obsahuje celkem 5 úloh oproti původním 4 úlohám. Posíleno je ověřování znalosti lexika, pragmatických významů a jazykových funkcí. Z toho důvodu obsahuje tento subtest souvislé texty, z nějž vycházejí úkoly, a to ve třech úlohách místo původní jedné úlohy. Nově se objevila úloha transformační ověřující slovtvorbu.

3.3 Obsah zkoušky a ověřované dovednosti

3.3.1 Část 1: Čtení s porozuměním

První částí zkoušky je subtest Čtení s porozuměním. Má celkem 4 úlohy.

Úloha 1 obsahuje 1 text s informacemi kauzální a/nebo popisné povahy a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost rozpoznat a sledovat návaznost textu. Požaduje se zde přiřazení vyňatých částí textu na správné místo, neboli rekonstrukci textu (technika přiřazování / matching).

Úloha 2 obsahuje 1 text obsahující argumentaci, postoje a názory a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost najít podrobné informace a porozumět jim, porozumět myšlenkám, názorům a postojům, včetně implicitně vyjádřených. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–D (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 3 obsahuje 5 krátkých textů na stejné téma, které jsou zároveň úkoly, a 7 titulků shrnujících hlavní myšlenky textů (možnosti A–G). Úloha ověřuje dovednost porozumět hlavním myšlenkám textu. Ke každému úkolu (textu) je třeba přiřadit jeden správný titulky z nabídky. Dvě možnosti v nabídce (dva titulky) jsou navíc (technika přiřazování / matching).

Úloha 4 obsahuje 1 text popisující téma (problém) z více úhlů pohledu a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost udělat si představu o smyslu textu a jeho částí a najít podrobné informace a porozumět. V úloze je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE = TRUE/FALSE).

Do zadání testu je možné si psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod. V subtestu Čtení s porozuměním musí být všechny správné odpovědi přepsány do záznamového archu (viz modelové varianta testu [zde](#)). Jenom přepsané odpovědi budou vyhodnoceny.

3.3.2 Část 2: Poslech s porozuměním

Druhou částí zkoušky je subtest Poslech s porozuměním. Má celkem 4 úlohy, každý text (nahrávka) se opakuje dvakrát.

Úloha 1 obsahuje 5 krátkých dialogů a monologů na různá témata a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět podstatným informacím a porozumět myšlenkám, názorům mluvčích a rozpoznat tón a náladu mluvčích. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 2 obsahuje 1 monologický text výkladové povahy a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět podstatným informacím a hlavní myšlence nebo argumentům textu. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 3 obsahuje 5 krátkých monologů na stejné téma, které jsou zároveň úkoly, a 7 titulků shrnujících hlavní myšlenky textů či názory a postoje mluvčích (možnosti A–G). Úloha ověřuje dovednost porozumět hlavní myšlence textu. Ke každému úkolu (textu) je třeba přiřadit jeden správný titulek z nabídky. Dvě možnosti v nabídce (dva titulky) jsou navíc (technika přiřazování/matching).

Úloha 4 obsahuje 1 rozhovor či diskusi a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět podstatným informacím, názorům či postojům mluvčích a hlavní myšlence nebo argumentům textu. V úloze je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE = TRUE/FALSE).

Do zadání testu je možné si během poslechu psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod. Po skončení celého poslechu (tj. všech nahrávek) je kandidátům poskytnuta 4minutová pauza, kterou mohou využít na přepsání odpovědí. Jenom přepsané odpovědi budou vyhodnoceny.

3.3.3 Část 3: Gramaticko-lexikální test

Třetí částí zkoušky je Gramaticko-lexikální subtest. Má celkem 5 úloh.

Úloha 1 obsahuje 5 vět nebo krátkých textů a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují znalost slovotvorby, morfologie, lexika, frazeologie a syntaxe. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–D (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 2 obsahuje větu/souvětí a 1 úkol ověřující znalost lexika a frazeologie. V úkolu je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–D (technika výběr z nabídky / multiple choice).

Úloha 3 obsahuje 1 kratší text a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují znalost slovotvorby, morfologie, lexika, frazeologie a syntaxe. V úkolech je třeba doplnit vhodné slovo ve správném tvaru (otevřená úloha, technika doplňování bez nabídky / gap filling).

Úloha 4 obsahuje 1 kratší text a celkem 5 úkolů. Úkoly ověřují znalost slovotvorby, morfologie, lexika a frazeologie. V úkolech je třeba doplnit vhodné slovo ve správném tvaru, a to odvozením od tvaru zadaného vpravo vedle výchozího textu (otevřená úloha, technika transformace / transformation).

Úloha 5 obsahuje 4 krátké textové úseky, které jsou zároveň úkoly. Úloha ověřuje znalost jazykových funkcí a pragmatických významů jazykových prostředků. Ke každému úkolu (textu) je třeba přiřadit jeden správný význam – jednu funkci z nabídky. Dvě možnosti v nabídce jsou navíc (technika přiřazování / matching).

Do zadání testu je možné si psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod. V Gramaticko-lexikálním testu musí být všechny správné odpovědi přepsány do záznamového archu (viz modelové varianta testu [zde](#)). Jenom přepsané odpovědi budou vyhodnoceny.

3.3.4 Část 4: Psaní

Část Psaní se skládá ze dvou úloh, ve kterých má kandidát prokázat dovednost napsat souvislé a podrobné texty týkající se složitějších témat, účinně a srozumitelně podat informace, vyjádřit v nich myšlenky, názory a pocity.

V **úloze 1** musí kandidát napsat text formálního charakteru, např. formální dopis, životopis, objednávku, žádost, stížnost, popis pracovního postupu apod.). Zadání je specifikováno 4 body, které musí být v textu v přiměřené míře zpracovány. Minimální požadovaná délka je nejméně 100 slov.

V **úloze 2** musí kandidát napsat text popisné, výkladové nebo argumentativní povahy (např. úvahu – zamyšlení, recenzi, charakteristiku, článek apod.). Zadání obsahuje dvě témata, z nichž si kandidát jedno vybírá, a dále je zadání specifikováno 4 body, které musí být v textu v přiměřené míře zpracovány. Minimální požadovaná délka je 150 slov.

Každá úloha je hodnocena samostatně podle specifických kritérií, která se liší v některých detailech a v maximálním možném počtu bodů; v úloze 1 lze získat max. 8 bodů, v úloze 2 max. 12 bodů. Každou práci hodnotí nezávisle na sobě dva hodnotitelé a výsledné bodové hodnocení představuje jejich společný konsenzus.

V obou úlohách se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. napsání textu, který odpovídá požadovanému typu textu (např. formální dopis, žádost, stížnost, popis pracovního postupu, úvaha – zamyšlení, článek), splnění všech dílčích požadavků zadání (např. zda je dodrženo téma, zda je vyjádřen názor, zda je jasné, proč pisatel píše) a je-li dodržena požadovaná délka textu;
- **organizace textu**, tj. jak je text strukturován, členěn, jak a zda jsou myšlenky logicky řazeny a propojeny, jak na sebe navazují a jaké prostředky textové návaznosti jsou použity;
- **správnost použité slovní zásoby a její rozsah**, tedy např. to, zda použité prostředky odpovídají tématu a zadání, zda jsou použity správně a případné nedostatky neztěžují či nebrání porozumění a také to, zda je správně jejich pravopisná podoba;
- **správnost použitých gramatických prostředků a jejich rozsah** a to, zda případné nedostatky neztěžují či nebrání porozumění.

Text se nehodnotí, resp. kandidát získává **0 bodů** za danou úlohu, pokud není dodrženo téma, není ani částečně zpracováno zadání, nebo je text nepřiměřeně krátký, tzn. že kandidát napíše v úloze 1 méně než 50 slov nebo v úloze 2 méně než 75 slov.

3.3.5 Část 5: Mluvení

V **úloze 1** hovoří každý kandidát samostatně o sobě, své rodině, koníčcích apod. a odpovídá na otázky týkající se jeho zájmů. Poté, co dohovoří první kandidát, začíná hovořit druhý kandidát. Délka úlohy je 6–7 minut pro oba kandidáty, to znamená cca 3 minuty pro jednoho kandidáta.

Příklady otázek examinátora:

Jaký je váš vztah k počítačům?

Zajímají vás cizí jazyky?

V **úloze 2** hovoří každý kandidát samostatně na všeobecné nebo aktuální téma, které mu přidělí examinátor. Kandidát má za úkol hovořit obecně, nikoli o sobě. Na přípravu monologu má 3 minuty a během přípravy si může dělat poznámky. Každý kandidát by měl samostatně mluvit nejméně 1,5 minuty. Poté mu examinátor položí několik doplňujících otázek.

Ukázka zadání:

Popište dva státy, které znáte. Čím se tyto země od sebe liší?

Ukázka doplňujících otázek examinátora:

Čím jsou si tyto země naopak podobné?

Co byste v těchto zemích změnil/a proč?

V **úloze 3** spolu kandidáti diskutují s cílem vyřešit společně zadaný úkol. K dispozici mají zadání a 10 obrázků představujících možná řešení. V diskusi se očekává zdůvodněná argumentace, přiměřené střídání partnerů v komunikaci, ujímání se slova, reakce na názory a podněty partnera v komunikaci a poskytnutí prostoru pro vyjádření názoru druhého. Délka úlohy je 6–7 minut pro oba kandidáty, to znamená cca 3 minuty pro jednoho kandidáta.

Ukázka zadání a obrázků:

Chtěli byste jet společně na Antarktidu. **Domluvte se spolu** a vyberte 5 věcí, které si vezmete s sebou. Musíte diskutovat, vysvětlovat své názory a ptát se na názory kolegy/kolegyně.

Během ústní zkoušky není možné se zcela vyhnout osobním tématům. Kandidát má možnost examinátorovi sdělit, že na některou z otázek nechce z osobních důvodů reagovat.

Každý kandidát i každá úloha jsou hodnoceny samostatně. Kritéria pro hodnocení úloh 1–3 se liší v některých aspektech. Za úlohu 1 může kandidát získat nejvýše 5 bodů, za úlohy 2 a 3 pak maximálně 6 bodů. Za všechny tři úlohy dohromady se hodnotí fonologická kompetence (max. 3 body).

V každé úloze se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. zda promluvy odpovídají zadání, zda je naplněn komunikační záměr popsaný zadáním (např. dohodnout se, zdůvodnit rozhodnutí, argumentovat apod.), zda je kandidát schopen zdůvodnit svůj názor či tvrzení, zda jsou promluvy dostatečně podrobné a srozumitelné po stránce obsahové;

- **rozsah použité slovní zásoby**, tedy např. to, zda použité prostředky odpovídají tématu a zadání, míra opakování a to zda je slovní zásoba použita správně a případné nedostatky neztěžují porozumění;
- **rozsah použitých gramatických prostředků** a to, zda případné nedostatky neztěžují či nebrání porozumění.

V úloze 1 a v úloze 3 se hodnotí:

- **ústní interakce**, tj. jak kandidát reaguje na otázky examinátora, zda se aktivně zapojuje do diskuse a střídá se s partnerem v komunikaci, dále plynulost promluvy a logická návaznost myšlenek.

V úloze 2 se hodnotí:

- **organizace a členění promluvy**, plynulost a používání prostředků textové návaznosti (koherence a koheze).

Za všechny úlohy dohromady se hodnotí:

- **fonologická kompetence** (výslovnost a intonace).

Pokud je ale výkon kandidáta kvůli výslovnosti nesrozumitelný, nelze ho dále hodnotit a za ústní část zkoušky získává celkově 0 bodů.

Pokud není naplněno zadání některé z úloh, je kandidát hodnocen v dané úloze 0 body.

Mluvení je pro účely hodnocení, revizí hodnocení a archivace nahráváno na diktafon.

3.4 Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí

Průběh zkoušky řídí proškolený administrátor. Ten kandidáty informuje o průběhu zkoušky a celou organizaci zkoušky řídí. Instruktažní video ze zadání zkoušky najdete [zde](#).

Mezi subtesty (částmi zkoušky) je přestávka (viz tabulka v oddíle 3.1). Pořadí kandidátů v ústní části zkoušky se losuje, proto je přestávka mezi Psaním a Mluvením pro každého kandidáta jiná. Pořadí kandidátů je vyvěšeno na dveřích místnosti, kde se bude zkouška z Mluvení konat.

U všech čtyř písemných subtestů (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Gramaticko-lexikální test a Psaní) mají kandidáti zadání testu a záznamový arch. Do zadání testu si můžou psát jakékoli poznámky či správná řešení. Správné odpovědi je ale třeba přepsat do záznamového archu, protože hodnotit se budou **pouze** řešení zapsaná v záznamovém archu nebo na vyznačeném místě (v Psaní). Titulní strana zadání testu obsahuje pokyny, jak zapisovat řešení. Záznamový arch obsahuje příklady správného záznamu řešení.

V subtestu Poslech s porozuměním mají kandidáti 4 minuty na přepsání řešení do záznamového archu, ale v části Čtení s porozuměním, Gramaticko-lexikální test a Psaní se čas na přepsání odpovědí do záznamového archu neposkytuje, je třeba si proto dobře naplánovat čas.

V žádné části zkoušky není dovoleno používat slovník, elektronické přístroje ani jiné materiály.

4 Sestavování srovnatelných variant testu

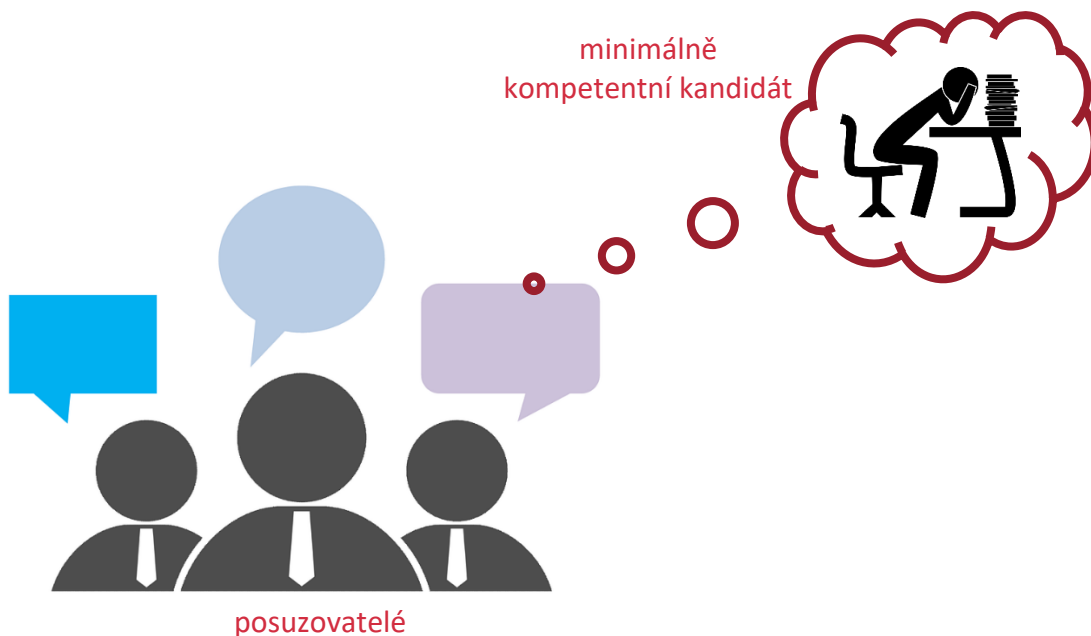
Naším cílem je připravovat takové testové varianty, o nichž můžeme říci, že jsou srovnatelnými (ekvivalentními) nástroji, které ověřují stejný obsah a konstrukt stejným způsobem, a dále také, že výsledky (dosažené skóry) z různých variant lze přímo porovnávat.

Vzhledem k některým omezujícím podmínkám (relativně nízký počet kandidátů, omezené možnosti pretestací, z toho plynoucí nemožnost standardního využívání postupů IRT² a pevně daný hraniční skór odpovídající 60 % z bodového maxima) řešíme otázku ekvivalence testových variant následujícími kroky:

4.1 Před zkouškou

4.1.1 Vývoj úloh

1. Každá varianta subtestu CCE–B2 je připravována autorským týmem podle předem stanovených specifikací.
2. Každá položka a každý text procházejí několika fázemi moderací a posouzením týmem vyškolených externích i interních spolupracovníků.
3. Všechny úlohy se pretestují (ověřuje se jejich konstrukční kvalita a psychometrické vlastnosti) na dostupném vzorku, pretesty se statisticky vyhodnocují³ a úlohy se v případě potřeby upravují.
4. Všechny úlohy procházejí tzv. standard settingem, tj. expertním posuzováním s cílem stanovit minimální hranici pro úspěšné složení zkoušky. Úkolem posuzovatelů je určit skór, který by v dané úloze získal tzv. minimálně kompetentní kandidát (MKK) dané úrovně, zde tedy B2. Koncept MKK byl definován pro všechny úrovně v rámci dílčího projektu monitoringu kvality.

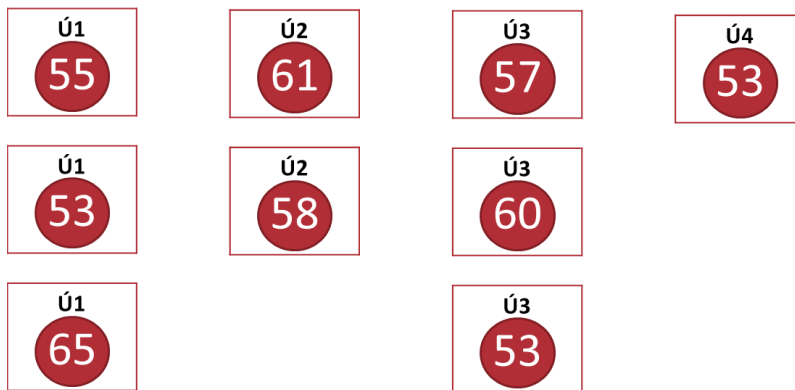

Obrázek 1: Standard setting – posuzovatelé mají na mysli minimálně kompetentního kandidáta B2, tj. kandidáta, který by na úrovni B2 ještě uspěl, a určují, jaký skór (počet bodů) by v dané úloze získal.

² Item Response Theory

³ Software REMARK (p-value, index pbi, četnost voleb alternativ, Cronbachovo alpha apod.)

5. Každá úloha je poté vložena do banky úloh. Jsou u ní známy výsledky z pretestů, stanovený hraniční skór pro MKK a také další popisné charakteristiky (téma, žánr, ověřované specifické cíle apod.).

Obrázek 2: Úlohy připravené pro použití v testu prošly standard settingem, u každé je známý dílčí hraniční skór – takový, který by získal MKK, a jsou vloženy do banky úloh.

4.1.2 Sestavování variant testu

6. Při sestavování variant si plně uvědomujeme, že při výše zmíněných omezeních není dosažení absolutně ekvivalentních variant možné bez dalších opatření. Sestavování testových variant se proto děje pomocí tzv. **modelování**. Modelování je interní termín, kterým zjednodušeně popisujeme proces, kdy se varianty sestavují (kombinují) tak, aby se součet dílčích hraničních skóru úloh (stanovený expertním posuzováním) co nejvíce blížil hodnotě 60 % (obrázky 4, 5 a 6).

Obrázek 4: Ideální stav je takový, kdy z banky úloh sestavíme varianty testu, kdy je průměr dílčích hraničních skóru roven 60 %.

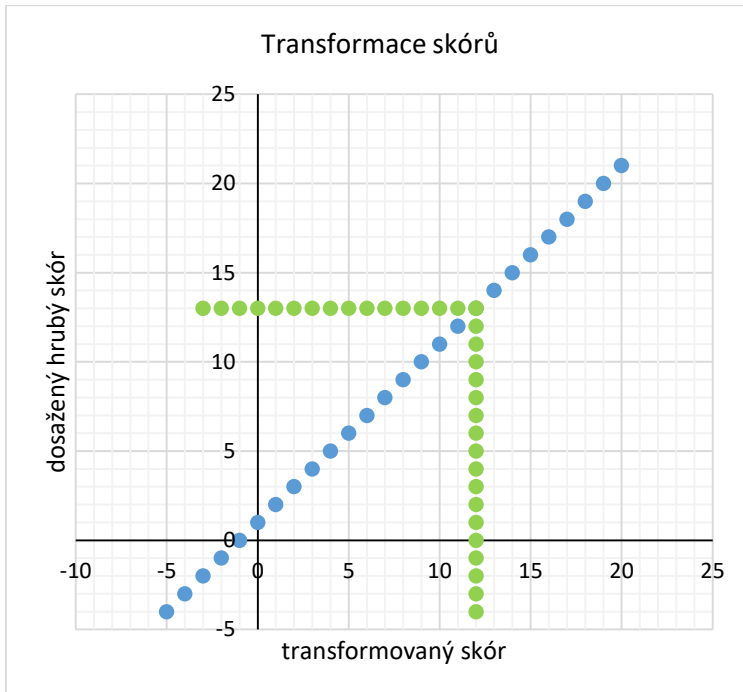
Obrázek 5: Zde je hraniční skór sestavené varianty testu nižší, než je třeba, 56 %, proto některé úlohy nahradíme jinými, jsou-li k dispozici⁴ – modelujeme testovou variantu tak, abychom se co nejvíce přiblížili 60% hranici.

Obrázek 6: Nová testová varianta již má hraniční skór velmi blízky 60% hranici. Tato varianta je použita do ostrého testování.

⁴ V některých případech je výměna úloh komplikována např. tím, že úlohy nesmějí mít podobné téma.

7. Pokud není možné modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skóre neodchyloval od 60 %⁵, pak je předem stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být výsledné hrubé skóre kandidátů transformovány, tj. („posunuty“ nahoru nebo dolů) tak, aby byla tato odlišnost vyrovnána (obrázek 7). Ke každé testové variantě je **předem** stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být hrubé skóre kandidátů transformovány.

Obrázek 7: Transformovaný skóre představuje výsledek v modelové variantě subtestu Poslech s porozuměním CCE–B2 (ke stažení [zde](#)), kde hraniční skóre pro MKK stanovený panelisty během standard settingu odpovídal 13 bodům z 20. Test by tedy byl pro MKK lehčí. Po započtení statistické chyby a intervalu spolehlivosti je dosažený hrubý skóre každého kandidáta „posunut“ o jeden bod směrem dolů. Zelená bodová linie je jakousi převodní linií pro MKK. Od ní je odvozena další transformace, např. kandidát, který získal v této variantě 14 bodů, dostane po transformaci 13 bodů a ještě uspěje; kandidát, který získal bodů 12, dostane 11 bodů a neuspěje. (Může samozřejmě nastat i případ, kdy bude třeba skóre převést směrem nahoru, tedy např. z 12 bodů na 13.)

4.1.3 Ostré testování

Pro každý zkušební termín je použita jedinečná varianta testu.

4.2 Po zkoušce

1. Výsledky kandidátů jsou statisticky zpracovány a vyhodnoceny a každému kandidátovi je na základě počtu správných odpovědí přidělen tzv. **hrubý skóre**.

⁵ O jeden a více bodů hrubého skóre. Také je třeba počítat s tzv. směrodatnou chybou odhadu, kterou je zatížen dílčí hraniční skóre úloh při standard settingu. Tyto dvě hodnoty zohledňujeme při přípravě transformačního přepočtu.

2. Pokud nebylo možno modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skór neodchyloval od 60 %, je výsledek každého kandidáta lineárně transformován (viz výše bod 3.4.2.7, obrázek 7).
3. Na základě výsledků je učiněno rozhodnutí, zda kandidát uspěl, nebo neuspěl. Výsledky se kandidátům sdělují on-line za 30 dnů od termínu zkoušky [zde](#). Osvědčení se kandidátům zasílá poštou na adresu uvedenou v přihlášce.

4.2.1 Osvědčení (Certifikát)

Osvědčení se vydává v češtině a angličtině a obsahuje výsledky kandidáta v jednotlivých subtestech a také popis dané úrovně zkoušky. Více informací [zde](#).